

Hallitusehdokkaan käsikirja

Tässä tiiviissä oppaassa on kerrottu, mitä Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK tekee, millaisia luottamustehtäviä liiton hallituksessa on tarjolla ja kuinka voit hakea niihin.

Suomen opiskelijakuntien liitto – SAMOK pähkinäkuoressa

Ammattikorkeakoulujen 25 opiskelijakuntaa yhdessä muodostavat SAMOKin, joka valvoo ja edistää ammattikorkeakouluopiskelijoiden etuja valtakunnallisella tasolla. Edunvalvonta- ja vaikuttamistyötä SAMOKissa tekevät yhteistyössä hallituksen jäsenet ja palkatut työntekijät. Edunvalvonnan lisäksi tarjoamme opiskelijakunnille niiden toimintaa tukevia palveluita, kuten koulutustapahtumia. Työmme on siis melko erilaista, kuin opiskelijakunnissa: toimintamme kohde on korkeakouluuyhteisön sijaan koko yhteiskunta ja sen opiskelijoihin vaikuttavat rakenteet, kuten lainsäädäntö ja sosiaaliturvajärjestelmä.

Toimistomme sijaitsee Helsingin Kampissa. Liitto työllistää tällä hetkellä kahdeksan henkilöä, joihin voit tutustua nettisivuillamme kohdassa [Yhteystiedot](#).

Ylintä valtaa SAMOKissa käyttää opiskelijakuntien edustajista koostuva varsinainen liittokokous, joka kokoontuu kerran vuodessa ja valitsee keskuudestaan liiton seuraavan vuoden hallituksen. Jos siis päätät asettua ehdokkaaksi SAMOKin hallitukseen, on liittokokous se paikka, jossa valinnastasi päätetään. Liittokokous myös vahvistaa jokaiselle toimintavuodelle strategian mukaisen toimintasuunnitelman. Molempiin dokumentteihin, samoin kuin edunvalvontatyötämme ohjaavaan poliittiseen ohjelmaan suosittelimme tutustumaan, mikäli asetut ehdolle hallitukseen. Strategian löydät nettisivuiltamme kohdasta [Toimintamme](#). Tulevan vuoden toimintasuunnitelman viimeisin versio puolestaan lähetetään opiskelijakuntien tutustuttavaksi ennen liittokokousta, samoin poliittisen ohjelman luonnos (ohjelma päivitetään vuonna 2018 vuosille 2019-2023).

Mitä SAMOK tekee?

Toimintamme ytimessä on edunvalvonta- ja vaikuttamistyö, jolla pyrimme parantamaan ammattikorkeakouluopiskelijoiden asemaa valtakunnallisesti. Yhteiskunnalliset kysymykset, joihin pyrimme etsimään ratkaisuja, ovat esimerkiksi seuraavanlaisia:

- Miten ammattikorkeakoulutusta pitäisi kehittää, jotta se vastaisi paremmin tulevaisuuden työelämän tarpeisiin?
- Miten ammattikorkeakoulutus voisi tarjota yhä useammalle enemmän osaamista sekä valmiuksia monikulttuuriseen ja kansainväliseen työelämään?
- Miten varmistamme, että ihmisillä on aito mahdollisuus kouluttautua niin pitkälle kuin omat rahkeet ja motivaatio riittävät?
- Miten varmistamme että ammattikorkeakoulut tarjoavat jatkuvan oppimisen mahdollisuuksia?
- Miten uudistamme sosiaaliturvaa, jotta se vastaisi tulevaisuuden haasteisiin?
- Miten kehitämme terveydenhoitojärjestelmää tukemaan tulevaisuuden työ- ja opiskelukykyä?
- Miten kehitämme sukupolvien välistä oikeudenmukaisuutta?

Varsinainen vaikuttamistoimintamme on käytännön työn helpottamiseksi jaettu kolmeen eri sektoriin. Kunkin sektorin parissa työskentelee vähintään yksi asiantuntija, joka toimii hallituksen jäsenen työparina. Edunvalvontasektorit ovat:

- **sosiaalipolitiikka**, joka kattaa muun muassa
  - opintotuen ja sosiaaliturvan kehittämisen
  - opiskelijan terveydenhuollon ja hyvinvoinnin edistämisen
  - opiskelijoiden yhdenvertaisuuden ja koulutuksellisen tasa-arvon edistämisen
  - asuntopolitiikkaan vaikuttamisen opiskelijan asumisen turvaamiseksi
- **koulutuspolitiikka**, joka kattaa muun muassa
  - opetuksen kehittämisen
  - opiskelijavalinnat
  - korkeakoulujen hallinnon ja rahoituksen kehittämisen opiskelijan näkökulmasta parhaalla mahdollisella tavalla
  - korkeakoulujen opiskelijaedustajatoiminnan
- **kansainvälinen opiskelijapolitiikka**, joka kattaa muun muassa
  - eurooppalaisen järjestöyhteistyön (kattojärjestö European Students' Union ESU)
  - Pohjoismaiden ja Baltian maiden välisen järjestöyhteistyön (yhteistyöelin Nordisk Ordförande Mötet NOM)
  - Euroopan Unionin koulutuspoliittista koordinaatiota koskevien aloitteiden seurannan
  - opiskelijoiden liikkuvuuden edistämisen

Edunvalvonnan ja vaikuttamistyön lisäksi SAMOK tarjoaa opiskelijakunnille palveluita, jotka tukevat niiden toimintaa. Jäsenpalvelut löydät nettisivuiltamme kohdasta [Toimintamme](#).

Toiminta SAMOKin hallituksessa

SAMOKin hallitukseen kuuluu puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä vähintään kolme ja enintään seitsemän muuta jäsentä. Hallitukseen valitaan siis kaikkiaan 5-9 henkilöä. Hallituksen toimikausi alkaa 1.1. ja päättyy 31.12. Hallituksen ensisijainen tehtävä on toteuttaa liiton toimintasuunnitelmaa ja strategiaa.

Yhteistä kaikille SAMOKin luottamustehtäville on, että ne pitävät sisällään lobbaamista eli erilaisten sidosryhmien, kuten esimerkiksi kansanedustajien, heidän avustajiensa, puolueiden ja työmarkkinajärjestöjen toimijoiden sekä virkamiesten tapaamista ja heihin vaikuttamista ammattikorkeakouluopiskelijoiden hyväksi. Lobbaaminen puolestaan vaatii esimerkiksi tiedon etsintää ja taustamateriaaleihin tutustumista sekä vaikuttamisprosessien ja -tapojen tuntemista.

Luottamustehtäville yhteistä on lisäksi viestintä SAMOKin eri kanavissa, osallistuminen liiton sisäisiin ja ulkoisiin kokouksiin sekä työryhmiin, esiintyminen julkisesti erilaisissa tilaisuuksissa ja mediassa (erityisesti puheenjohtajisto) sekä opiskelijakuntien tapaaminen vähintään kahdesti vuodessa kummiopiskelijakuntaviikolla. Kaikkiin tehtäviin perehdytetään hallitusvuoden alussa ja tehtäviä hoidetaan yhteistyössä työntekijöiden kanssa, joten vaikka samankaltaisista tehtävistä ei olisikaan aikaisempaa kokemusta, ei edellä mainittua listaa kannata säikähtää.

Tehtävät hallituksessa

- **Puheenjohtaja**

Puheenjohtaja johtaa hallituksen ja sitä kautta liiton toimintaa tiiviissä yhteistyössä toiminnanjohtajan kanssa. Puheenjohtaja johtaa puhetta hallituksen kokouksissa sekä vastaa hallituksen työnjaosta, sisäisestä johtamisesta, hallituksen edunvalvontatyöstä ja laatii yhdessä toiminnanjohtajan kanssa hallituksen kokousten esityslistat. Näiden lisäksi puheenjohtaja toimii liiton edustajana ulospäin. Lisäksi puheenjohtajalla voi olla myös poliittisia vastuita, jotka perustuvat hallituksen tekemään jakoon tehtävistä ja vastuualueista.

- **Varapuheenjohtaja**

Varapuheenjohtaja toimii tiiviissä yhteistyössä puheenjohtajan kanssa sekä tämän varahenkilönä puheenjohtajan vastuulle kuuluvissa asioissa. Varapuheenjohtaja hoitaa puheenjohtajan tehtäviä tämän ollessa estyneenä. Varapuheenjohtajalla on varapuheenjohtajan vastuiden lisäksi myös omat hallituksen sisäiseen tehtävänjakoon perustuvat tehtävät ja vastuualueet.

- **Hallituksen jäsen**

Hallituksen jäsenet, joihin lukeutuvat myös puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja, ovat kollektiivina liiton ylin päätöksentekoeelin liittokokousten välillä. Hallitus johtaa liiton päivittäistä toimintaa ja toimii tiiviissä yhteistyössä liiton palkatun henkilöstön kanssa. Kullakin hallituksen jäsenellä on omat vastuualueet, joiden puitteissa heidän kulloisetkin tehtävänsä määräytyvät. Vaikka hallituksen jäsenillä saattaa olla hyvinkin rajattu

toimintakenttä, vastaavat he hallituksen jäsenenä koko järjestön toimintaan ja erityisesti sen edunvalvontaan liittyvistä kysymyksistä. Hallitus toimii myös kollektiivina toiminnanjohtajan esihenkilönä.

Mitä hallituksessa toimiminen edellyttää?

- kiinnostusta yhteiskunnalliseen vaikuttamiseen ja edunvalvontajärjestössä toimimiseen
- halua ymmärtää yhteiskunnallisia ilmiöitä ja kykyä omaksua niitä koskevaa tietoa
- valmiutta verkostoitumiseen
- sitoutumista toimintaan: luottamustehtävä hallituksessa on ympärivuotinen ja kokoaikainen (tehtävästä maksetaan kuukausipalkkio)
- yhteistyökykyä: olemme pieni työyhteisö ja hallituksen jäsenet toimivat tiiviissä yhteistyössä niin toistensa, työparinsa kuin muiden työntekijöiden kanssa
- asumista tai muuttoa pääkaupunkiseudulle tai sen lähialueille: luottamustehtävä hallituksessa on kokoaikainen ja liiton toimisto, samoin kuin tärkeimpien vaikuttamistyömme kohteiden toimipaikat sijaitsevat Helsingissä (autamme tarvittaessa asunnon järjestämisessä ja katamme muutosta koituvat kustannukset)
- ilt- ja viikonlopputöiden tekemistä sekä matkustamista (määrä riippuu tehtävästä ja omasta priorisoinnista)

Miksi valtakunnalliseen edunvalvontajärjestöön kannattaa hakea?

- pääset edistämään ammattikorkeakouluopiskelijoiden asiaa valtakunnallisella tasolla
- opit varmasti uutta edunvalvonnasta ja järjestötoiminnasta ja voit syventää aiemmin oppimaasi
- saat itsellesi kattavan työelämäverkoston ja hyödyllisiä työelämätaitoja
- pääset kartuttamaan kokemusta kansainvälisestä yhteistyöstä ja edunvalvonnasta
- saat tuekseen oman työntekijäparin, jonka kanssa hommia tehdään

“Vuosi SAMOKissa oli hauska, kiireinen, välillä stressaava, aina opettava ja täynnä seikkailuja! SAMOKista voi saada myös itselleen todella paljon: verkostoja, kokemuksia, osaamista ja tietenkin ystäviä. Suosittelemme SAMOKiin hakemista kaikille, jotka haluavat oppia yhteiskunnallisesta toiminnasta, kasvattaa verkostojaan, oppia johtamista, tiimityöskentelyä ja vaikuttamista. Oma aikani SAMOKissa vaikutti merkittävästi oman urani suuntaan, ja tänä päivänä olen iloinen, että vastasin aikoinani kyllä opiskelijatoiminnalle!”

SAMOK-alumni 2015

“SAMOKiin hakeminen oli minulle pitkällisen pohdinnan tulos, ja osoittautui yhdeksi parhaimmista päätöksistä. Erityisesti pääsin syventämään poliittista osaamista ja kehittymään esiintyjänä sekä asiantuntijana. Välillä kyllä väsytti pirusti, mutta tästäkin huolimatta vuosi hallituksessa antoi uskoa omaan kykyihin, ja auttoi nykyisen työpaikan saamisessa. Loppujen lopuksi parasta on hallituksesta saadut ystävät, joiden kanssa voi edelleen heittää läppää ja puida yhteiskunnan menoa.”

SAMOK-alumni 2017

Miten hallitukseen haetaan?

Kuka tahansa voi asettua ehdolle SAMOKin hallitukseen ja kannustammeekin eri sukupuolia ja taustoja edustavia henkilöitä asettumaan ehdolle. Jos olet kiinnostunut SAMOKissa toimimisesta, kannattaa ensimmäisenä tiedustella oman ammattikorkeakoulusi opiskelijakunnalta, kuinka ehdokasasettelu teillä tapahtuu. Päätöksen siitä, kenet lopulta valitaan hallitukseen tekevät liittokokousedustajat SAMOKin varsinaisessa liittokokouksessa, joka järjestetään loka-marraskuussa. Liittokokouksessa ehdokasta on esitettävä liittokokoukselle, jotta hän on mukana hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan tai jäsenten vaalissa. Ehdokkaaksi voi asettua henkilövaalien alkamiseen asti. Henkilövaalit käydään siten, että ensin valitaan puheenjohtaja, sen jälkeen varapuheenjohtaja ja lopuksi hallituksen jäsenet. Ehdokasasettelua on mahdollista täydentää myös päättäneiden vaalien jälkeen. Puuhanjohtajavaalin ratkettua on mahdollista asettaa ehdokkaita varapuheenjohtajavaaliin ja varapuheenjohtajavaalin ratkettua hallitusvaaliin.

Mikäli asetut ehdolle, sinun kannattaa viestiä ehdokkuudestasi aktiivisesti opiskelijakunnille. Kampanjointiin kannattaa pyytää apua ja moni ehdokas rekryyääkin itselleen kampanjapäällikön, jonka kanssa mietitään esimerkiksi kampanjateemoja sekä ehdokasviestintää.

Liittokokousta edeltävänä iltana liittokokouspaikassa järjestetään neuvottelut, joissa opiskelijakuntien ja ehdokkaiden edustajat keskustelevat henkilövalinnoista hallitukseen. Myös neuvotteluihin voi pyytää apua eli pyytää jotakuta neuvottelemaan puolestasi (tämä on varsin yleinen käytäntö).

Kuinka SAMOK tukee ehdokkaita?

Ennen liittokokousta ehdolle asettautuneet hallitusehdokkaat pääsevät hyödyntämään SAMOKin ehdokkaille tarjoamia palveluita. Ehdokkaille järjestetään ennen liittokokousta esimerkiksi paneeleita, joissa he voivat esittää näkemyksiään ja kampanjateemojaan opiskelijakunnille. Osa paneeleista striimataan. Ehdokkaista kootaan myös vaaligalleria SAMOKin nettisivuille ja he saavat halutessaan kirjoittaa näkemyksiään esittelevän blogikirjoituksen, joka julkaistaan sivuilla. Myös SAMOKin sähköpostilistoja ja intraa voi käyttää kampanjoinnissa apuna.

Mikäli sinulla on kysymyksiä SAMOKin toiminnasta, hallituksessa työskentelystä tai ehdolle asettumisesta, SAMOKin ehdokastiimi, puheenjohtaja ja toiminnanjohtaja vastaavat mielellään kysymyksiin edellä mainituista tai mistä tahansa muustakin ehdokkuuteen liittyvästä aiheesta. Myös hallituksen jäsenet vastaavat mielellään kysymyksiin hallitustyöskentelystä sekä siihen liittyvistä päivittäisistä rutineista. SAMOKin asiantuntijat kertovat mielellään lisää sisältökysymyksistä. Kaikkien edellä mainittujen yhteystiedot löydät nettisivuiltamme kohdasta [Yhteystiedot](#). Ehdokastiimin yhteystiedot päivittyvät sivuille samaan aikaan liittokokousinformaation kanssa.